

एतदर्थ मंडळ (मराठी प्रशिक्षण व परीक्षा), महाराष्ट्र शासन

भाषा संचालनालय, महाराष्ट्र राज्य, प्रशासकीय इमारत, ५ वा मजला,
डॉ. आंबेडकर उद्यानाजवळ, शासकीय वसाहत, वांद्रे (पूर्व), मुंबई-४०० ०५१.

राजपत्रित अधिकाऱ्यांसाठी मराठी भाषा निम्नस्तर परीक्षा

वार, दिनांक

(वेळ - सकाळी २.१५ ते सायंकाळी ५.००)

[तोंडी परीक्षेस लागणारा वेळ धरून]

(एकूण गुण - १००)

प्रश्नपत्रिका दोन- सुसंगत लेखन व अनुवाद

सूचना:- प्रत्येक प्रश्नाचे गुण त्या त्या प्रश्नासमोर नमूद केले आहेत.

१. खालीलपैकी कोणत्याही एका विषयावर सुमारे १५ ते २० ओळीत तुमचे विचार मांडा :- गुण २०

१. माझे गाव
२. पाणी आणि शहरी माणूस
३. दूरदर्शनच्या पडद्यावरील जग
४. वीजटंचाई आणि सामान्य ग्राहक
५. वृत्तपत्रे आणि दूरदर्शन
६. शेतकऱ्यांचे प्रश्न
७. सर्व शिक्षण योजना
८. ग्राहक पंचायत आणि सामान्य माणूस
९. आदर्श प्रशासन
१०. मोबाईल वापराचे व्यसन
११. शासन व्यवहारात मराठीचे स्थान
१२. भारनियमन-काळाची गरज
१३. जाहिरातींचा प्रभाव
१४. महानगरांतील वाहतूक व्यवस्था
१५. कुपोषणाची समस्या
१६. प्रसारमाध्यमांची सामाजिक जबाबदारी
१७. शहरीकरण आणि पर्यावरणाला धोका
१८. स्वच्छता : एक सामाजिक मूल्य
१९. झोपडपट्टी एक समस्या
२०. वाढता दहशतवाद आणि पोलीस यंत्रणा
२१. संगणकाचे महत्त्व
२२. मॉल संस्कृती

२३. रम्य ते बालपण
२४. प्रवासाचे फायदे
२५. मी पाहिलेला पाऊस
२६. आजची शिक्षण पध्दती
२७. माझा आवडता खेळ
२८. मी केलेला प्रवास
२९. मातृभाषेचे महत्त्व
३०. एक संस्मरणीय सामना
३१. एक भीषण अपघात
३२. कोकण रेल्वे - आव्हान
३३. विज्ञानाचे चमत्कार
३४. मुंबई - मायानगरी

२. चर्चा करा.

गुण २०

१. अपंग पुनर्वसनाचे कार्य योग्य प्रकारे होत आहे काय ? चर्चा करा.
२. प्रसार माध्यमे अंधश्रद्धेला खतपाणी घालत आहेत चर्चा करा.
३. उच्च शिक्षणातील आरक्षणाला होणारा विरोध योग्य आहे काय ? चर्चा करा.
४. आमचे आपत्कालीन व्यवस्थापन कितपत सुसज्ज आहे ? मत मांडा.
५. शहरात वीजेचे भारनियमन योग्य की अयोग्य ? चर्चा करा.
६. सहाव्या वेतन आयोगामुळे सरकारी कर्मचाऱ्यांना मिळणारी भरघोस पगारवाढ टीकेचा विषय का व्हावी ? आपले मत मांडा.
७. शालेय विद्यार्थ्यांना लैंगिक शिक्षण द्यावे का ? तुमची भूमिका मांडा.
८. तणाव व्यवस्थापन कौशल्ये आत्मसात करणे हा कार्यक्षमता वाढविण्याचा मार्ग आहे. या विधानाची चर्चा प्रशासकीय अधिकाऱ्यांच्या संदर्भात करा.
९. "हेल्मेट" सक्तीला विरोध आहे काय ? याची चर्चा करा.
१०. रडित्रीच्या वेळी स्त्रियांनी काम करणे कितपत सुरक्षित आहे ? चर्चा करा.
११. जंगली प्राणी टिकविण्यासाठी अन्य प्राण्यांचे बळी देणे कितपत योग्य ? याविषयी चर्चा करा.
१२. स्त्रियांना अर्धवेळ नोकऱ्या असाव्यात का ? या विषयावर आपली मते मांडा.

१३. शेतकऱ्यांची आत्महत्या - नेमकी जबाबदारी कोणाची ? शासनाची की सर्वांची.
१४. शासकीय योजना व त्यांची प्रत्यक्षात अंमलबजावणी
१५. मुंबईवरील दहशतवादी हल्ले
१६. वीजेचे भारनियमन सक्तीचे व आवश्यक ?
१७. खैरलांजी हत्याकांड - एक प्रशासकीय विफलता
१८. पाणीटंचाई दूर करण्याविषयी योजना
१९. वाढते वेतन आणि वाढती महागाई
२०. प्रशासकीय व्यवहारात संगणकाचे महत्त्व
२१. फाशीची शिक्षा असावी की नसावी
२२. आजचा विद्यार्थी बेशिस्त आहे का ?
२३. विद्यार्थी व राजकारण - आपले मत मांडा
२४. स्त्रीया जागृत झाल्या आहेत का ?
२५. भारतात दळणवळणाची साधने अपुरी आहेत का ? चर्चा करा.
२६. मराठी भाषा मरणोन्मुख झालेली काहे काय ?
२७. गरज ही शोधाची जननी आहे. विचार मांडा.
२८. सामाजिक बांधिलकी आणि आपण. विचार मांडा.

३. खालीलपैकी कोणत्याही दोन बाबी तयार करा.

गुण ३०

१. तुमच्या परिसरात नव्याने होत असलेल्या वसाहतीमधून नवीन बसमार्ग सुरू करण्याविषयीचे पत्र महानगरपालिका वाहन व्यवहार खात्यामधील अधिकाऱ्यास लिहा.
२. अपंगांसाठी इमारतीमध्ये उतार असलेले रस्ते आखून ठेवण्याविषयी स्थानिक वृत्तपत्रामध्ये पत्रे लिहा.
३. विना परवाना वृक्षतोड करणाऱ्या बांधकाम व्यावसायिकांवर दंडात्मक कारवाई होईल असा आदेश देणारे पत्रक तयार करा.
४. महानगरपालिकेच्या शाळांमधील विद्यार्थ्यांसाठी क्रिकेट प्रशिक्षण शिबिर आयोजित करण्यात आले आहे. त्याविषयीचे माहितीपुस्तक मुख्याध्यापकांसाठी तयार करा.

५. जंगली हत्तींनी बागायतीचे नुकसान केल्याबद्दल शासनाकडून भरपाई मिळावी यासंदर्भात विनंती-पत्र लिहा.
६. मुख्य रस्त्यांवरील अनधिकृत जाहिरात फलक हटविण्यासंबंधीची तक्रार करणारे पत्र लिहा.
७. परिसरातील अनधिकृत शाळाच्या मान्यतेविषयी विचारणा करणारे पत्र लिहा.
८. बालकामगारांचे शोषण रोखण्यासाठी समाजकल्याण विभागाला सूचना देणारे पत्र तयार करा.
९. कुक्कुटपालन व्यावसायिकांची कैफियत मांडणारे पत्र लिहा.
१०. लेखा विभागाचे संपूर्ण संगणकीकरण करण्यात यावे अशी सूचना देणारे पत्र तयार करा.
११. पालिका शाळांमधून होणाऱ्या विद्यार्थ्यांचे गळतीचे प्रमाण रोखण्यासाठी केलेल्या उपाययोजनांची माहिती देणारे पत्रक लिहा.
१२. महाराष्ट्र जिल्हा परिषदा आणि पंचायत समित्या नियमपुस्तिकेचा मराठी अनुवाद करावा अशी विनंती करणारे पत्र भाषा संचालनालय विभागाला लिहा.
१३. रस्त्यावरील कर्कश आवाजामुळे होणाऱ्या त्रासाबद्दल पोलीस खात्याकडे तक्रार नोंदवा.
१४. रेल्वेमध्ये येणाऱ्या भिकाऱ्यांच्या संख्येत सातत्याने वाढ होत असल्याबाबत रेल्वे मंत्रालयाशी पत्रव्यवहार करा.
१५. लष्करी अळ्यांनी केलेल्या हल्ल्यात पिकांचे जे नुकसान झाले त्याबाबत भरपाई मिळावी म्हणून विनंती अर्ज लिहा.
१६. रासायनिक रंग वापरून फळे पिकवली जातात व ती विक्रीसाठी ठेवली जातात याबाबत आरोग्य विभागास पत्र लिहा.
१७. सामाजिक परिस्थितीमुळे मुलींना आत्महत्या करावी लागते याबाबत चिंता व्यक्त करणारे पत्र वर्तमानपत्रातून लिहा.
१८. ऑन-लाईन प्रवेश प्रक्रियेबाबत मार्गदर्शन करणारी पुस्तिका तयार करा.
१९. श्री. ----- यांनी आपल्या अपंग मुलाच्या शस्त्रक्रियेसाठी सर्वसाधारण भविष्य निर्वाह निधीतून ----- रुपये नापरतावा आगाऊ रक्कम मिळावी, म्हणून आवेदनपत्रप सादर केले आहे. यावर आधारित टिप्पणी तयार करा.
२०. पावसाळ्यामध्ये आरोग्य रक्षणासाठी करावयाच्या प्रतिबंधक उपायांविषयी निवेदनपत्रक सादर करा.

२१. दुष्काळामध्ये कर्जबाजारी झालेल्या शेतकऱ्यांची कर्जे माफ करावीत अशी मागणी करणाऱ्या आवेदनपत्रावर टिप्पणी लिहा.
२२. एस.टी. स्थानकाच्या आधुनिकीकरणासंदर्भात एक प्रस्ताव महाराष्ट्र राज्य वाहतूक महामंडळाला सादर करा.
२३. जीवनावश्यक वस्तूंच्या दरवाढीवर नियंत्रण ठेवण्यासाठी एक त्रिसदस्यीय समिती नेमण्याची शिफारस करणारा प्रस्ताव सादर करा.
२४. राज्यस्तरीय मॅरॅथॉन स्पर्धा आयोजित करण्यासाठी शासनाकडे अनुमती मागणारे व त्यासंदर्भात आर्थिक मदत मागणारे एका खासगी क्रीडा संस्थेचे पत्र संबंधित खात्यास प्राप्त झाले आहे. त्यावर टिप्पणी तयार करा.
२५. वृद्धांसाठी विरंगुळा केंद्र सुरू करण्याविषयीचा एक प्रस्ताव आला आहे. प्राथमिक खर्चासाठी महानगरपालिकेने अल्प प्रमाणात अनुदान मंजूर केले आहे. यावर आधारित टिप्पणी लिहा.
२६. अमराठी अधिकाऱ्यांसाठी मराठी भाषा परीक्षा वर्ग सुरू होत असल्यासंबंधीचे निवेदन तयार करा.
२७. असहाय्य वृद्ध कलाकारासाठी, शासनाकडे वैद्यकीय मदतीची मागणी करणाऱ्या आवेदन पत्रावर टिप्पणी तयार करा.
२८. शालेय पाठ्य-पुस्तकांचे सुनियोजित वाटप होण्यासाठी शिक्षण विभागाकडे एक प्रस्ताव सादर करा.
२९. सिंधुदुर्ग जिल्ह्याच्या पर्यटनाच्या दृष्टीने विकास साधण्यासाठी कोणत्या घटकांचा विचार व्हावा याविषयीचा प्रस्ताव महाराष्ट्र पर्यटन विकास महामंडळासाठी सादर करा.
३०. शालेय आहार योजनेसाठी दूध पुरवठा करणाऱ्या कंत्राटदारांच्या निविदांविषयी टिप्पणी तयार करा.

४. खालीलपैकी प्रत्येक गटातून कोणत्याही पाच संज्ञांचे मराठी पर्याय द्या.

गुण १५

- 1) Cadre
- 2) Transport
- 3) On Probation
- 4) Urban
- 5) Resolution

- 6) Memorandum
- 7) Agenda
- 8) Commissioner
- 9) Training
- 10) Rural
- 11) Substitute
- 12) Legal
- 13) Designation
- 14) Secretary
- 15) Agriculture
- 16) Transport
- 17) Fishries
- 18) Defence
- 19) Forest Department
- 20) Urban Development
- 21) Public Works Department
- 22) Certificate
- 23) Memo
- 24) Agenda
- 25) Report
- 26) Appendix
- 27) Endorsement
- 28) Notification
- 29) Clinic
- 30) Pharmacology
- 31) Plastic Surgery
- 32) Occupational Therapy
- 33) Humanities
- 34) Ophthalmology
- 35) Midwifery
- 36) Indian Penal Code
- 37) Juvenile Court
- 38) Maintenance
- 39) Contempt Court
- 40) Arrest
- 41) Pleader
- 42) Legal
- 43) Prosecution
- 44) Report

- 45) Press-Release
- 46) Amalgamation
- 47) Farm-labour
- 48) Draft
- 49) Minor
- 50) Statutory Order
- 51) Privilege
- 52) Hostel
- 53) Documentary
- 54) Dispensary
- 55) Surgeon
- 56) Editor
- 57) Pilgrim
- 58) Interference
- 59) Increment
- 60) Minister
- 61) Administrator
- 62) Chairman
- 63) Auditor
- 64) Inspector
- 65) Member
- 66) Servant
- 67) Supreme Court
- 68) University
- 69) Municipality
- 70) School
- 71) Office
- 72) Hospital
- 73) Library
- 74) Legal Adviser
- 75) Collector
- 76) Census Officer
- 77) Store-Keeper
- 78) Translator
- 79) Receptionist
- 80) Director
- 81) Dispensary
- 82) Psychology
- 83) Housing Society

- 84) Veterinary College
- 85) Juvenile Court
- 86) Public Holiday
- 87) Research
- 88) Charity Commissioner
- 89) Public Relation Officer
- 90) Executive Engineer
- 91) Project Officer
- 92) Lecturer
- 93) Land Acquisition Offficer
- 94) Publisher
- 95) Philosophy
- 96) Psychology
- 97) Geology
- 98) Rural Sociology
- 99) Organic Chemistry
- 100) Animal Husbandry
- 101) Grammer
- 102) Minister
- 103) Administrator
- 104) Chairman
- 105) Commissioner
- 106) Inspector
- 107) Member
- 108) Servant
- 109) Supreme Court
- 110) University
- 111) Municipality
- 112) School
- 113) Office
- 114) Police-station
- 115) Canteen
- 116) Suprentendent
- 117) Auditor
- 118) Dean
- 119) Artchitect
- 120) Project Officer
- 121) Stenographer
- 122) Typist

- 123) Sales Tax
- 124) Dairy
- 125) Aquarium
- 126) Jail
- 127) Hostel
- 128) Ministry
- 129) Zone

ॡ. खलललडैकी कुणतुडलही डलक वलकुडलंकु डरलठीत डलषलंतर करल :-

गुण १ॡ

1. Trace out the previous papers and put up
2. Foregoing provisions
3. Duly countersigned
4. This may please be treated as top priority case
5. Subject to the condition that
6. Reference is invited to
7. This does not include passage with
8. Copy forwarded for information
9. Please issue the memo immediately
10. The application may rejected
11. Verified and found correct
12. Please write the obbreviated address of the office
13. Orders in this connection will be issued very shortly
14. No further action is necessary
15. Capable of executing the work
16. Above mentioned
17. Allocation of duties
18. Attention is invited to
19. By a certain date
20. Facts are as follows
21. Delegation of powers and duties
22. Dispatch today
23. The clerk has put up a note.
24. The peon sit outside the officer's chamber.
25. He should not commit the same mistake again.
26. Carry forward the balance on the next page.
27. His increment has been withheld.

28. Necessary entries may be made in her service-book.
29. Orders in this connection will be issued very shortly.
30. Copy forwarded for information and guidance.
31. He will have to bear his traveling expenses.
32. Judgement in this case has been reserved.
33. Please treat this as most urgent.
34. Orders in this connection will be issued very shortly.
35. Approved as per remarks in the margin.
36. The application may be rejected.
37. The staff shall not break the official rules.
38. Workers can claim compensation from their employers.
39. Every recognised school gets a grant-in-aid from the Government.
40. In the medicines are expensive, do not waste them.
41. The procession will not have started by a 3 p.m.
42. The postman knocked at the door and gave these letters.
43. Not because sport and politics must be kept separate.
44. I have no instructions.
45. Draft notification is in order.
46. Please put up with previous papers.
47. Your request cannot be considered.
48. Necessary steps should be taken.
49. I fully agree with the office note.
50. Nothing shall affect.
51. Kindly let me know.
52. May be requested to clarify.
53. Poverty and crime go hand in hand.
54. He has made up his mind to be a doctor.
55. Please consider my application sympathetically.
56. I stand for equal rights to women.
57. At heart he is a socialist.
58. Success has gone to his head.
59. I won't give tongue to such gossip.
60. New houses are going up everywhere.
61. Let's have a heart to heart talk.
62. I derive great satisfaction from my work.